

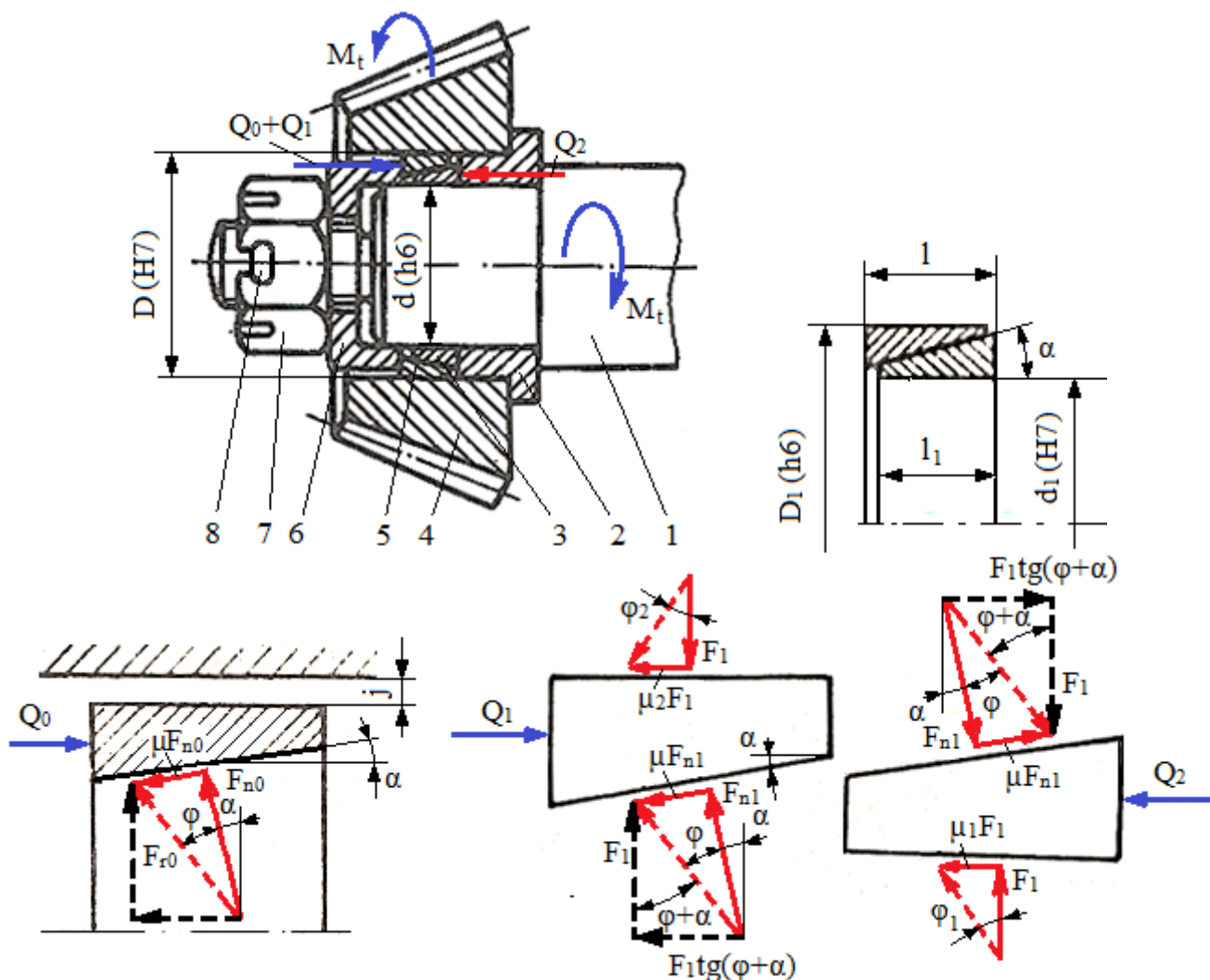
I_9. ASAMBLĂRI CU INELE TRONCONICE

I_9.1

Să se determine forța de apăsare (strângere) a inelelor în vederea transmiterii momentului de torsiune impus; să se verifice la strivire asamblarea cu inele tronconice.

Se dau: momentul de torsiune $M_t = 21,5 \text{ Nm}$; diametrul exterior al inelului exterior $D_1 = 32 \text{ h6 } (32_{-0,016}^0) \text{ mm}$; diametrul interior al inelului interior $d_1 = 28 \text{ H7 } (28_{0,021}^{+0,025}) \text{ mm}$; diametrul alezajului butucului $D = 32 \text{ H7 } (32_{0,025}^{+0,025}) \text{ mm}$; diametrul arborelui, $d = 28 \text{ h6 } (28_{0,013}^0) \text{ mm}$; lungimea de contact a inelului interior cu arborele, $l_1 = 5,3 \text{ mm}$; aria secțiunii radiale a unui inel, $A_i = 10,6 \text{ mm}^2$; unghiul inelelor $\alpha = 15^\circ$; coeficientul de frecare dintre inele și din contactele interior/exterior, $\mu = 0,15$; coeficientul de siguranță la patinare $\beta = 1,8$; coeficientul de siguranță pentru calculele de rezistență, $c = 3$; arborele este executat din oțel E360; se va considera $\sigma_{as} = 0,8\sigma_{at}$; modulul de elasticitate longitudinală a materialului inelelor $E = 2,1 \cdot 10^5 \text{ MPa}$; materialul inelelor are rezistență mai mare decât materialele arborelui și butucului.

Structura constructivă: 1 - cap de arbore; 2 - bucșă; 3 - inel exterior; 4 - pinion conic; 5 - inel interior; 6 - șaibă; 7 - piuliță crenelată; 8 - cui spintecat.

Rezolvare:

a. Date pregătitoare

Tensiunea admisibilă la strivire a materialului arborelui $\sigma_{as} = 0,8\sigma_{at} = 0,8\sigma_{02}/c = 0,8 \cdot 360 / 3 = 96 \text{ MPa}$.

Jocul maxim dintre inelul exterior și alezajul butucului $j_{\max} = D_{\max} - D_{1\min} = 32,025 - 31,984 = 0,041 \text{ mm}$.

b. Forța axială de strângere necesară pentru anularea jocului maxim

$$Q_0 = \frac{4 E A_i \operatorname{tg}(\alpha + \varphi) j}{D_1 + d_1} = \frac{4 E A_i \operatorname{tg}(\alpha + \operatorname{arctg} \mu) j_{\max}}{D_1 + d_1} = \frac{4 \cdot 2,1 \cdot 10^5 \cdot 10,6 \cdot \operatorname{tg}(15 + \operatorname{arctg} 0,15) \cdot 0,041}{32 + 28} = 2649,46 \text{ N}$$

c. Forța axială de strângere necesară pentru transmiterea sarcinii

Din condiția de transmitere a momentului de torsiune prin frecare,

$$\frac{\mu_1 Q_1 d}{2 [\operatorname{tg}(\alpha + \varphi) + \mu_2]} \geq \beta M_t,$$

se determină, forța de strângere necesară pentru generarea presiunii de contact capabilă să transmită momentul de torsiune prin frecare în contactul dintre arbore și inelul interior (considerând, $\mu_1 = \mu_2 = \mu$),

$$Q_1 = \frac{2 \beta M_t [\operatorname{tg}(\alpha + \varphi) + \mu_2]}{\mu_1 d} = \frac{2 \beta M_t [\operatorname{tg}(\alpha + \operatorname{arctg} \mu) + \mu]}{\mu d} = \frac{2 \cdot 1,8 \cdot 21500 [\operatorname{tg}(15 + \operatorname{arctg} 0,15) + 0,15]}{0,15 \cdot 28} = 8024,74 \text{ N}$$

d. Forța axială de strângere totală

Forța totală de strângere a inelelor,

$$Q = Q_0 + Q_1 = 2649,46 + 8024,74 = 10674,2 \text{ N.}$$

e. Forța radială din asamblare

Din condiția de transmitere a momentului de torsiune prin frecare,

$$\frac{\mu_1 F_1 d}{2} \geq \beta M_t,$$

rezultă forța radială (considerând, $\mu_1 = \mu$),

$$F_1 = \frac{2 \beta M_t}{\mu_1 d} = \frac{2 \beta M_t}{\mu d} = \frac{2 \cdot 1,8 \cdot 21500}{0,15 \cdot 28} = 18428,7 \text{ N.}$$

f. Presiunea efectivă maximă de strivire

Deoarece aria minimă de contact este în zona contactului dintre arbore și alezajul inelului interior, presiunea efectivă maximă de strivire,

$$p = \frac{F_1}{\pi d l_1} = \frac{18428,7}{\pi \cdot 28 \cdot 5,3} = 39,53 \text{ MPa.}$$

g. Verificarea la strivire

Verificarea la strivire se face în zona în care presiunea efectivă de este maximă,

$$p \leq \sigma_{as}; 39,53 < 96 \text{ (se verifică).}$$

h. Forța de reacțiune axială a bucsei 2

Forța de acțiune axială a inelului interior asupra bucsei 2,

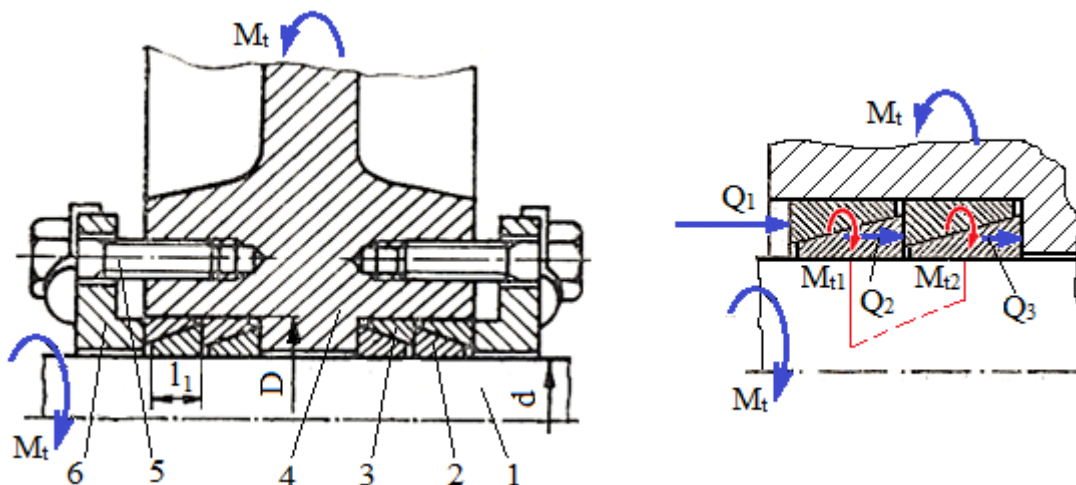
$$Q_2 = F_1 [\operatorname{tg}(\alpha + \varphi) - \mu_1] = F_1 [\operatorname{tg}(\alpha + \operatorname{arctg} \mu) - \mu] = 18428,47 [\operatorname{tg}(15 + \operatorname{arctg} 0,15) - 0,15] = 5260 \text{ N.}$$

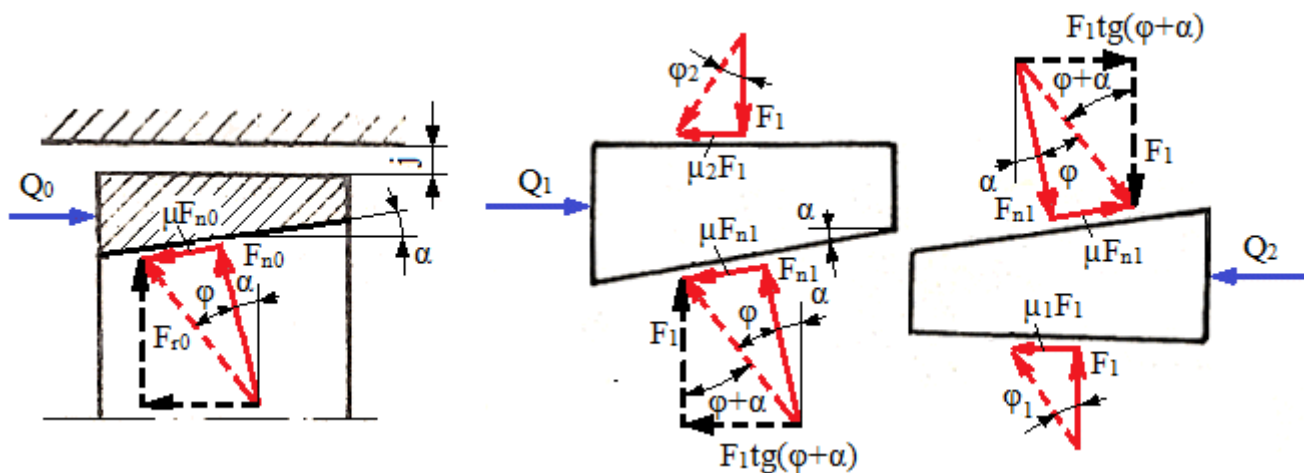
I_9.2

Să se determine forța axială de apăsare (strângere) a inelelor în vederea transmiterii momentului de torsiune impus; să se verifice la strivire asamblarea cu inele tronconice.

Se dau: momentul de torsiune $M_t = 81,5 \text{ Nm}$; diametrul alezajului butucului $D = 52 \text{ mm}$; diametrul arborelui, $d = 45 \text{ mm}$; lungimea de contact a inelelor $l_1 = 6,8 \text{ mm}$; unghiul inelelor $\alpha = 14^\circ$; coeficientul de frecare dintre inele și din contactele interior/exterior, $\mu = 0,15$; forța de strângere (împingere) pentru anularea jocurilor, $Q_0 = 30d$; momentul de torsiune transmis de cea de-a doua pereche de inele tronconice este jumătate din momentul de torsiune transmis de prima pereche $M_{t2} = 0,5 M_{t1}$ coeficientul de siguranță la patinare $\beta = 2$; coeficientul de siguranță pentru calculele de rezistență, $c = 3$; arborele este executat din oțel E360; se va considera $\sigma_{as} = 0,8 \sigma_{at}$; materialul inelelor are rezistență mai mare decât materialele arborelui și butucului.

Structura constructivă: 1 - arbore; 2 - inel exterior; 3 - inel interior; 4 - butuc; 5 - șurub; 6 - șaibă de strângere.

Rezolvare:

a. Date pregătitoare

Tensiunea admisibilă la strivire a materialului arborelui $\sigma_{as} = 0,8\sigma_{at} = 0,8\sigma_{02}/c = 0,8 \cdot 360 / 3 = 96 \text{ MPa}$.

Din condiția de transmitere a momentului de torsiune, $M_{fmin} = 3 M_{t1} \geq \beta M_t$, se determină momentul transmis de prima pereche de inele tronconice,

$$M_{t1} = \frac{\beta M_t}{3} = \frac{2 \cdot 81500}{3} = 54333,33 \text{ Nmm}.$$

b. Forța radială din prima pereche de inele tronconice

$$F_1 = \frac{2 M_{t1}}{\mu d} = \frac{2 \cdot 54333,33}{0,15 \cdot 45} = 16098,76 \text{ N}.$$

c. Forța de strângere (împingere) a inelului exterior al primei perechi de inele tronconice

$$Q_1 = F_1 [\tan(\alpha + \varphi) + \mu] = F_1 [\tan(\alpha + \arctg \mu) + \mu] = 16098,76 [\tan(14 + \arctg 0,15) - 0,15] = 9093,27 \text{ N}.$$

d. Forța totală de strângere (împingere) totală

$$Q = Q_0 + Q_1 = 30 \cdot 45 + 9093,27 = 10443,27 \text{ N}.$$

e. Presiunea efectivă maximă de strivire

Deoarece aria minimă de contact este în zona contactului dintre arbore și alezajul inelului interior, presiunea efectivă maximă de strivire în zona primei perechi de inele tronconice,

$$p = \frac{F_1}{\pi d l_1} = \frac{16098,76}{\pi \cdot 45 \cdot 6,8} = 16,74 \text{ MPa}.$$

f. Verificarea la strivire

Verificarea la strivire în zona contactului dintre arbore și alezajul inelului interior al primei perechi de inele tronconice, $p \leq \sigma_{as}$; $16,74 < 96$ (se verifică).